

GIBANJE CEN KAVE SKOZI ČAS: ANALIZA TRŽNIH TRENDOV V SLOVENIJI (1990–2023)

GORAN VUKOVIČ,¹ ANDREJ RASPOR²

¹ Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede, Kranj, Slovenija
goran.vukovic@um.si

² Fakulteta za komercialne in poslovne vede, Celje, Slovenija
andrej.raspor@t-2.si

V prispevku smo raziskovali, ali se drobnoprodajne cene dvigujejo hitreje kot inflacija ter kolikšno povišanje cen so potrošniki še pripravljene sprejeti. Z uporabo zgodovinske metode smo analizirali podatke o svetovnih borznih cenah in maloprodajnih cenah kave v Sloveniji med leti 1990 in 2024. Poleg tega smo izvedli spletno anketo s 536 udeleženci. Ugotovili smo, da so se drobnoprodajne cene zvišale za 40 % več, kot je znašala inflacija. Analiza je pokazala, da ni statistično značilnih razlik v toleranci do višjih cen glede na občine, velikost naselja ali spol. Vendar so starejši potrošniki nekoliko bolj strpni do povišanja cen.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.fov.2.2025.81](https://doi.org/10.18690/um.fov.2.2025.81)

ISBN

978-961-286-963-2

Ključne besede:

kava,
inflacija,
gibanje cen,
prihodnje gibanje cen,
cenovna elastičnost,
Slovenija

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fov.2.2025.81](https://doi.org/10.18690/um.fov.2.2025.81)

ISBN
978-961-286-963-2

COFFEE PRICE TRENDS OVER TIME: AN ANALYSIS OF MARKET DYNAMICS IN SLOVENIA (1990– 2023)

GORAN VUKOVIČ,¹ ANDREJ RASPOR²

¹University of Maribor, Faculty of Organizational Sciences, Kranj, Slovenia
goran.vukovic@um.si

²Faculty of Commercial and Business Sciences, Celje, Slovenia
andrej.raspor@t-2.si

Keywords:

cofe,
inflation,
price movements,
future price movements,
price elasticity,
Slovenia

In this paper, we investigated whether retail prices are rising faster than inflation and how much price increases consumers are willing to accept. Using the historical method, we analyzed data on global stock market prices and retail coffee prices in Slovenia between 1990 and 2024. In addition, we conducted an online survey with 536 participants. We found that retail prices increased by 40% more than inflation. The analysis showed that there were no statistically significant differences in tolerance for higher prices by municipality, settlement size, or gender. However, older consumers are slightly more tolerant of price increases.

1 Uvod

Kava ima mnogo učinkov. Tako je bilo uživanje kave povezano s pozitivnimi in negativnimi učinki na zdravje. Pozitivno je, da je bilo povezano s povečano agilnostjo, stabilnostjo razpoloženja in zmanjšanim tveganjem za sladkorno bolezen tipa 2, srčno-žilne bolezni in nekatere vrste raka (Ijaz et al., 2021) (Szuster et al., 2020). Kava vsebuje tudi spojine z antioksidativnimi lastnostmi, ki prispevajo k obrambnemu sistemu telesa (Devasia et al., 2005). Vendar lahko prekomerno uživanje povzroči zgago, diurezo in zasvojenost (Ijaz et al., 2021) ter tudi nespečnost. Nosečnicam in ženskam po menopavzi svetujemo, naj omejijo njihov vnos (Ijaz et al., 2021). Kljub tem potencialnim pomanjkljivostim je bilo ugotovljeno, da ima zmerno uživanje kave preventivni učinek proti boleznim srca in ožilja (Bravo et al., 2019). Čeprav ima kava lahko pozitivne in negativne učinke, se zmerno uživanje na splošno šteje za varno in ima lahko celo koristi za zdravje. Vsled tega je ta napitek tako popularen.

Kot produkt, ki je široke potrošnje, je kava zanimiva za raziskovanje tudi z vidika gibanja proizvodnih, prodajnih in potrošniških cen. Raziskava o trendih cen kave je razkrila več ključnih ugotovitev. Ionescu (2022) in Vochozka (2023) poudarjata vpliv zunanjih dejavnikov, kot so naravne nesreče in inflacija, na cene kave. To je pomembno, saj kaže, da so ekonomske spremembe in dogodki v okolju lahko ključni dejavniki, ki vplivajo na cene surovin, kot je kava. Ghoshray (2021) in Carvalho (2018) nudita vpogled v dinamiko maloprodajnih mednarodnih cenovnih marž oziroma dolgoročne učinke podnebnih šokov na cene kave. To kaže, da so raziskovalci že preučevali, kako različni dejavniki, kot so podnebni šoki, vplivajo na cene kave na mednarodni ravni, ter kako se te spremembe odražajo v maloprodajnih maržah. Te raziskave so pomembne za razumevanje kompleksnih vzorcev cenovne dinamike na trgu kave. Daly (1958) in Bonnell (1990) se osredotočata na analizo trendov in napovedi cen kave in potrošniške potrošnje v Združenih državah, medtem ko Luitel (2022) preučuje trend najnižjih cen surove kave v Nepal. Te študije skupaj poudarjajo zapleteno medsebojno delovanje dejavnikov, ki vplivajo na cene kave, vključno s tržno koncentracijo, podnebnimi šoki in vedenjem potrošnikov.

Kava je ena izmed najpomembnejših kmetijskih pridelkov na svetu, zato je raziskovanje gibanja proizvodnje ključno za razumevanje globalnih trgovinskih tokov, vpliva podnebnih sprememb na pridelek ter socialnih in ekonomskih razmer v državah, ki so odvisne od proizvodnje kave. Analiza trgovinskih tokov kave lahko razkrije pomembne trende, kot so gibanje cen, regionalne preferenčne trge, vpliv političnih odločitev na trgovino in vlogo multinacionalnih korporacij v distribucijskih verigah. Raziskave o cenah kave lahko ponudijo vpogled v dejavnike, ki vplivajo na nihanje cen na svetovnih trgih, kot so ponudba in povpraševanje, vreme, politična nestabilnost, valutna nihanja in spremembe v potrošniških preferencah. Poleg tega lahko raziskave o kavi osvetlijo tudi družbene in okoljske vidike, kot so vpliv proizvodnje kave na okolje, delovne razmere na plantažah, vpliv certifikatov trajnosti na industrijo ter vloga kave v družbenem življenju in kulturi različnih skupnosti po svetu.

Študije o potrošniških navadah in preferencah lahko pomagajo razumeti, kako se spreminja povpraševanje po kavi, kakšne so regionalne razlike v potrošnji, trende v porabi kave (na primer rast priljubljenosti specialnih kav) ter vpliv marketinških strategij na potrošniške odločitve. Sami smo se lotevali prav tega izziva. Osvetlili smo cene po svetu. Poleg tega pa smo podrobno analizirali drobno prodajne cene v Sloveniji. Glavno raziskovano vprašanje je »Ali so se drobnoprodajne cene gibale hitreje kot inflacija in kolikšen dvig drobnoprodajnih cen so pripravljene še potrpeti potrošniki?«

2 Teoretično ozadje

2.1 Splošno o kavi

Raziskave o kavi niso nekaj novega, zato je težko napisati nekaj popolnoma izvirnega. Zajele so širok spekter tem, od agronomskih odzivov na gnojila (Pilaguano & Fabricio, 2017) do uporabe analitskih tehnik za preučevanje njene kemične sestave (dos Santos & Boffo, 2021). Poudarek je bil tudi na žlahtnjenju novih sort kave, pri čemer so se uporabljale metode, kot sta naravna in umetna hibridizacija (Jia-xiong & Guiping, 2008). Projekt Coffee Microarray je bil pomemben razvoj, katerega cilj je odkriti gene, povezane s kakovostnimi lastnostmi kave (Privat et al., 2008), da bi se te še izboljšale. Celovito je tudi raziskan vpliv pridelave kave na njeno kemično sestavo (Lee, 2019). Skozi različne raziskave je bila analizirana globalna dinamika

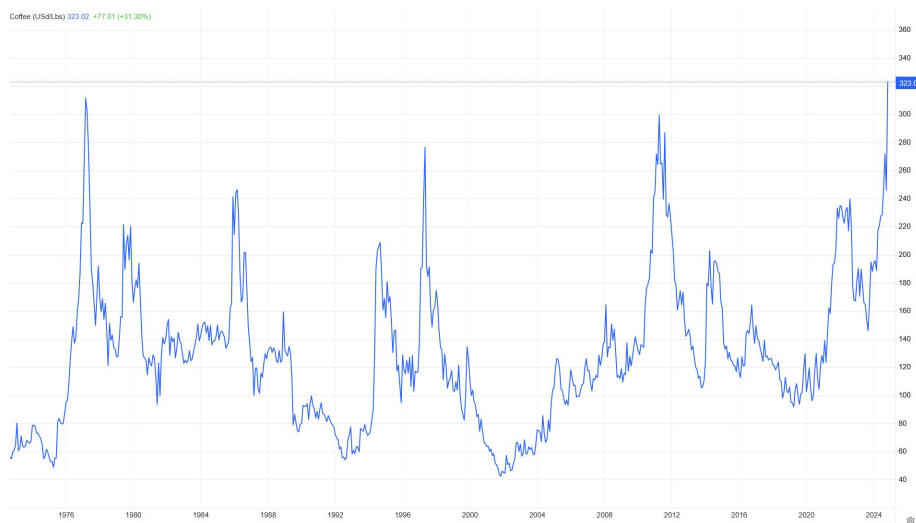
raziskav, z naraščajočim zanimanjem za tehnike obiranja in proizvodnjo kakovostnih kavnih napitkov (Rodríguez, 2018). Vse s ciljem, da se kava in kavni napitki še izboljšjo za potrošnika. Poudarjen je bil potencial stranskih proizvodov kave za različne uporabe (Durán et al., 2017), da bi se lahko vedli bolj trajnostno. Skratka v tem prvem pregledu raziskav gre za raziskave, ki se nanašajo na samo proizvodnjo, pridelavo in predelavo kavnih zrn do napitkov.

Kava Arabica je svetovno merilo za termske pogodbe za kavo, ki trgujejo na medcelinski borzi (ICE). Arabica predstavlja 75 % svetovne proizvodnje in se večinoma goji v Braziliji (40 % celotne svetovne ponudbe) in Kolumbiji. Robusta predstavlja preostalih 25 % in se večinoma proizvaja v Vietnamu (15 % svetovne ponudbe) in Indoneziji. Drugi večji izvozniki so: Peru, Indija, Uganda, Etiopija, Mehika in Slonokoščena obala. Kava Robusta, sicer tradicionalno pridelana v Afriki in Aziji, postaja vse bolj priljubljena v Kolumbiji zaradi svojega gospodarskega potenciala in prilagodljivosti nižinskim območjem (Campuzano-Duque et al., 2021) pri njeni pridelavi. Vendar je pomembno upoštevati, da Robusta ni primerna za kavo espresso zaradi izrazitega okusa in višje vsebnosti kofeina (Campuzano-Duque 2021). To podpirajo raziskave, ki so uspešno razlikovale med arabico in robusto v kavnih mešanicah z uporabo različnih metod, vključno z analizo razmerja vrhov GC (Pacetti et al., 2012), infrardečo spektroskopijo s Fourierjevo transformacijo (Briandet et al., 1996) in ^1H NMR spektroskopijo (Monakhova et al., 2015). Poleg tega je proizvodnja kave Robusta zelo občutljiva na temperaturo, z optimalnim razponom pod $20,5\text{ }^\circ\text{C}$ (Kath et al., 2020). Kljub tem omejitvam obstajajo vrhunske sorte kave Robusta, ki so bile razvite, zlasti tiste, ki so prilagojene visokim nadmorskim višinam (Syafaruddin et al., 2020). Pridelovalci in predelovalci se trudijo, da bi pridelali čim več Kakovostnih kavnih zrn in tako zadovoljili svetovno povpraševanje.

2.2 Gibanje borznih cen kave

Spodnja slika (Slika 1) prikazuje gibanje borznih cen kave od leta 1970 dalje. Najvišja cena je bila junija 1977, ko je dosegla 311 USD po funtu kave. Trenutno znaša 213,40 USD/Lbs. To pomeni, da je za 1 funt kave potrebno plačati 213,40 ameriških dolarjev (Trading economics, 2024). Graf prikazuje povprečno dnevno ceno arabice v ameriških dolarjih za funt od leta 1980 do leta 2024. Cena kave je v tem obdobju nihala, vendar je v splošnem trendu naraščanja. V osemdesetih letih so cene kave

močno narasle zaradi zmanjšanja ponudbe in povečanega povpraševanja. To je bilo delno posledica suše v Braziliji, ki je leta 1975 uničila velik del pridelka kave. Nakar se zgodi padec v devetdesetih letih, ko so cene kave padle zaradi povečanja ponudbe in zmanjšanja povpraševanja. To je bilo delno posledica vstopa Vietnam na trg kave kot pomembnega proizvajalca. V 2000-ih so cene kave spet narasle zaradi povečanega povpraševanja s strani rastočih srednjih razredov v državah, kot sta Kitajska in Indija. Naslednji vrh dosežejo cene v letu 2012. Cene so nihale zaradi različnih dejavnikov, kot so vremenski dogodki, spremembe vladnih politik in nihanja na svetovnih trgih z blagom. V zadnjem času cene kave ponovno dosegajo rekordno raven.

Slika 1: Gibanje borznih cen kave

Vir: (Trading economics, 2024)

Na ceno kave vpliva veliko dejavnikov, med drugim:

- Ponudba in povpraševanje: Če je povpraševanje po kavi veliko, cena borzne kave raste. Če je ponudba kave velika, cena kave pada.
- Vremenske razmere: Slabe vremenske razmere lahko vplivajo na pridelavo kave in s tem na njeno ceno.
- Politična nestabilnost: Politična nestabilnost v državah pridelovalkah kave lahko vpliva na ceno kave. Kupci se namreč usmerjajo v tiste države, kjer je dolgoročno stabilna politična sigurnost.

- Spekulativno trgovanje: Spekulativno trgovanje lahko vpliva na ceno kave, saj določeni kupci špekulativno pokupijo vse zaloge s ciljem da jih bodo dražje prodali naprej.

2.3 Cene kave v lokalih v posamezni državi

Kava je nedvomno ena izmed najbolj priljubljenih in konzumiranih pijač na svetu. Nadalje nas zanima koliko stane kava v različnih državah sveta in koliko kav si lahko v posamezni državi privoščijo s povprečno neto plačo. Vendar pa ima vsaka država na svetu drugačen odnos s to pijačo, zato se lahko stroški in poraba razlikujejo od države do države.

Evropa

Tabela 1: Cene kave v Evropi

Država	Povpreč na cena kave USD	Cena espre so USD	Cena mlečne kave USD	Cena Cappuccino USD	Poraba kave na prebivalca (kg)	Cena kave v prestolnici USD	Povpreč na neto plača USD	Število kav v povprečni neto plači
Luksemburg	3,77	3,17	4,39	3,75	11,10	Luksemburg - 3,90	5.423,10	1.235,33
Švica	5,46	4,99	5,81	5,59	4,80	Bern - 5,65	6.568,18	1.130,50
Nizozemska	3,53	3,27	3,87	3,55	8,20	Amsterdam - 3,69	3.445,63	890,34
Severna Irsko	3,49	3,28	3,59	3,60	1,30	Belfast - 3,58	2.972,76	828,07
Anglija	3,60	3,39	3,71	3,71	1,30	London - 3,70	2.972,76	801,28
Škotska	3,57	3,17	3,78	3,78	1,30	Edinburg - 3,67	2.972,76	786,44
Valižanščina	3,71	3,53	3,81	3,81	1,30	Cardiff - 3,81	2.972,76	780,25
Irsko	3,88	3,66	4,01	3,98	1,20	Dublin - 4,02	3.086,40	769,68
Španija	2,66	2,48	2,46	3,03	3,00	Madrid - 2,75	1.886,70	766,95
Nemčija	3,54	2,96	4,02	3,65	5,40	Berlin - 3,67	3.023,70	752,16
Norveška	4,40	3,73	4,99	4,47	6,80	Oslo - 4,57	3.319,48	665,23
Italija	2,39	2,22	2,67	2,27	4,90	Rum - 2,47	1.706,13	639,00
Belgija	3,40	2,67	4,04	3,50	5,10	Bruselj - 3,52	2.552,12	631,71
Danska	5,36	4,49	5,86	5,73	7,40	Kopenhagen - 5,54	3.676,43	627,38
Švedska	4,25	3,76	4,67	4,32	7,70	Stockholm - 4,41	2.747,18	588,26
Avstrija	3,91	2,91	4,50	4,31	6,60	Dunaj - 4,04	2.573,91	571,98
Finska	4,33	3,41	4,97	4,62	8,20	Helsinki - 4,48	2.824,03	568,22

Država	Povpreč na cena kave USD	Cena espresso USD	Cena mlečne kave USD	Cena Cappuccino USD	Poraba kave na prebivalca (kg)	Cena kave v prestolnici USD	Povpreč na neto plača USD	Število kav v povprečni neto plači
Malta	2,35	1,93	2,83	2,29	3,10	Valletta - 2,43	1.537,91	543,43
Francija	4,66	3,38	4,88	5,71	3,50	Pariz - 4,82	2.502,67	512,84
Slovenija	2,41	1,82	3,24	2,18	4,10	Ljubljana - 2,50	1.593,70	491,88
Češka	3,01	2,65	3,30	3,08	1,30	Praga - 3,13	1.572,91	476,64
Hrvaška	2,25	1,70	2,65	2,40	4,30	Zagreb - 2,33	1.232,95	465,26
Portugalska	2,44	1,77	2,65	2,89	4,40	Lizbona - 2,52	1.147,43	432,99
Litva	2,45	2,10	2,67	2,58	4,20	Vilna - 2,54	1.153,22	431,92
Estonija	3,31	2,72	3,74	3,48	4,50	Talin - 3,43	1.597,33	427,09
Poljska	2,82	2,19	3,42	2,85	0,70	Varšava - 2,94	1.413,06	413,18
Albanija	1,17	0,73	1,43	1,35	1,70	Tirana - 1,21	588,16	411,30
Ciper	3,73	3,17	4,14	3,88	3,90	Nikozija - 3,86	1.615,38	390,19
Bolgarija	1,96	1,36	2,50	2,02	3,70	Sofija - 2,03	932,06	372,82
Latvija	3,19	2,53	3,65	3,41	2,90	Riga - 3,31	1.355,33	371,32
Srbija	1,75	1,50	1,91	1,83	2,70	Beograd - 1,81	699,80	366,39
Slovaška	2,93	2,51	3,34	2,96	4,30	Bratislava - 3,04	1.206,97	361,37
Madžarska	2,37	2,07	2,77	2,28	0,30	Budimpešta - 2,47	977,23	352,79
Severna Makedonija	1,54	1,15	1,77	1,69	0,50	Skopje - 1,59	567,30	320,51
Belorusija	1,53	1,25	1,81	1,53	1,30	Minsk - 1,55	518,30	286,35
Bosna in Hercegovina	2,02	1,46	2,49	2,10	4,80	Sarajevo - 2,08	676,00	271,49
Grčija	3,41	3,12	3,65	3,46	3,50	Atene - 3,53	984,45	269,71
Romunija	2,91	2,45	3,22	3,07	2,60	Bukarešta - 3,02	855,91	265,81
Armenija	2,20	1,65	2,50	2,46	2,70	Erevan - 2,10	659,58	263,83
Gruzija	1,80	1,55	2,06	1,80	2,50	Tbilisi - 1,74	507,30	246,26
Ukrajina	1,77	1,41	2,11	1,80	1,50	Kijev - 1,76	389,88	184,78
Rusija	2,69	2,08	3,10	2,88	0,90	Moskva - 2,68	550,45	177,56
Islandija	4,41	4,10	4,71	4,42	5,40	Reykjavik - 4,50		

Vir: (Trading economics, 2024) (Numeo, 2024)

V kolikor najprej pogledamo (tabela 1) Evropo izstopa Švica, ker tam plačate največ za skodelico kave, v povprečju 5,56 dolarja na skodelico. V vzhodni Evropi pa je kava nekoliko cenejša, saj v večini mest stane približno 2 dolarja na skodelico. Po drugi strani pa Albanija ponuja najcenejšo kavo na celini, ki stane le 1,17 USD za skodelico. Na drugi strani pa po dostopnih podatkih, si lahko največ kav v neto plači

privoščijo v Luksemburgu. Najmanj pa v Rusiji. Največja poraba po prebivalcu je v Luksemburgu (11,10 kg po prebivalcu), najmanjša pa na Madžarskem z 0,3 kg.

Afrika

Na afriški celini (Tabela 2), znani kot rojstni kraj kave, je Bocvana država, kjer plačate največ za skodelico kave po 2,42 dolarja na skodelico. V Namibiji pa je kava najcenejša in znaša 1,83 dolarja na skodelico. So pa tu statistični podatki od vseh vključenih držav najbolj nepopolni in ne zajemajo vseh držav.

Tabela 2: Cene kave v Afriki

	Povprečna cena kave USD	Cena espresso USD	Cena mlečne kave USD	Cena Cappuccino USD	Poraba kave na prebivalca (kg)	Cena kave v prestolnici USD	Povprečna neto plača USD	Število kav v povprečni neto plači
Južna Afrika	2,20	1,96	2,40	2,26	0,30	Cape Town - 2,28	1.315,03	547,93
Maroko	2,17	1,90	2,03	2,57	0,80	Popust - 2,20	439,61	216,56
Kenija	2,26	1,86	2,48	2,44	0,10	Nairobi - 2,27	387,97	156,44
Egipt	2,33	2,31	2,38	2,30	0,30	Kairo - 2,34	133,54	56,11
Namibija	1,83	1,55	2,11	1,84	1,80	Windhoek - 1,89		
Uganda	2,27	2,02	2,39	2,39	0,40	Kampala - 2,27		
Zimbabve	2,20	1,90	2,50	2,20	0,10	Harare - 2,20		
Bocvana	2,42	2,28	2,59	2,38	0,70	Gaborone - 2,49		

Vir: (Trading economics, 2024) (Numeo, 2024)

Azija in Oceanija

Na azijski celini (Tabela 3) izstopata Katar in Južna Koreja, ki imata najdražjo kavo na celini in po vsem svetu, in sicer 6,79 dolarja oziroma 7,71 dolarja. V nasprotju s tem imajo Iranci najnižjo ceno na svetu, in sicer le 0,45 dolarja na skodelico. Eden od dejavnikov, ki bi lahko pojasnil to nizko vrednost, je, da so iranski prebivalci bolj reprezentativni za čaj kot kavo in ga zato pogosteje uživajo. Prav tako ni nezamisljivo, da je Azija dom številnih muslimanskih kultur, kjer je kava simbol prijateljstva in gostoljubja. Po porabi na prebivalca prednjači Libanon s 7,6 kg. Kar nekaj držav pa je takih, kjer je poraba zanemarljiva in jo statistike na zajamejo.

Tabela 3: Cene v Aziji in Oceaniji

Država	Povpreč na cena kave USD	Cena espresso USD	Cena mlečne kave USD	Cena Cappucci no USD	Poraba kave na prebivalca (kg)	Cena kave v prestolnici USD	Povpreč na neto plača USD	Število kav v povprečni neto plači
Avstralija	2,99	2,99	2,99	2,99	2,10	Canberra - 3,10	3.780,83	1.264,49
Nova Zelandija	3,18	2,76	3,39	3,39	2,20	Wellington - 3,30	3.080,58	908,73
Singapur	4,79	4,19	5,09	5,09	1,70	Singapur - 4,87	4.503,42	884,76
Izrael	3,92	3,49	4,29	3,98	2,20	Jeruzalem - 3,95	2.570,94	599,29
Združeni arabski emirati	5,62	4,57	6,20	6,09	1,50	Abu Dabi - 5,63	3.528,94	569,18
Kuvajt	5,70	4,81	6,18	6,11	3,10	Kuvajt - 5,71	2.969,39	480,48
Iran	0,45	0,40	0,48	0,47	0,20	Teheran - 0,46	225,89	470,60
Turčija	1,41	1,27	1,52	1,44	0,20	Ankara - 1,45	676,17	444,85
Japonska	5,18	4,92	5,30	5,30	2,10	Tokio - 5,29	2.093,16	394,94
Saudska Arabija	5,04	3,78	5,70	5,65	1,30	Zadaj - 5,05	2.150,08	377,21
Malezija	2,45	2,06	2,64	2,64	0,50	Kuala Lumpur - 2,46	853,54	323,31
Tajvan	4,76	4,19	5,08	5,01	0,00	Taipei - 4,77	1.587,33	312,47
Južna Koreja	7,71	7,30	7,92	7,92	1,70	Seul - 7,77	2.394,64	302,35
Kazahstan	2,29	1,95	2,59	2,32	0,70	Astana - 2,30	617,89	238,57
Vietnam	1,97	1,77	2,07	2,07	1,40	Hanoi - 1,98	429,51	207,49
Kitajska	4,53	3,96	4,80	4,83	0,10	Peking - 4,57	923,29	192,35
Tajska	2,60	2,24	2,77	2,77	0,60	Bangkok - 2,66	529,00	190,97
Indija	3,25	3,07	3,33	3,37	0,00	Novo - Delhi 3,33	614,09	184,41
Jordanija	3,85	3,38	4,09	4,09	2,70	Zdaj - 3,86	629,92	154,01
Nepal	1,45	1,23	1,58	1,54	0,00	Katmandu - 1,49	214,96	136,05
Indonezija	2,19	1,84	2,40	2,34	0,60	Džakarta - 2,23	320,68	133,62
Azerbajdžan	2,99	2,45	3,55	2,98	0,20	Baku - 3,00	436,47	122,95
Filipini	2,97	2,54	3,20	3,16	1,30	Manila - 3,02	372,96	116,55
Bangladeš	2,64	2,45	2,76	2,72	0,30	Daka - 2,65	243,17	88,11
Šrilanka	2,52	2,16	2,79	2,62	0,20	Sri Jayawardeneपुरa Kotte - 2,53	200,94	72,02
Pakistan	2,54	2,16	2,83	2,62	0,00	Islamabad - 2,60	175,61	62,05
Bahrain	4,37	3,71	4,72	4,67	3,90	Manama - 4,37		
Kambodža	2,48	2,07	2,72	2,65	0,20	Phnom Penh 2,48		
Katar	6,79	5,76	7,36	7,25	5,20	Doha - 6,79		
Kirgizija	1,61	1,39	1,76	1,68	0,30	Biškeek - 1,64		
Laos	1,83	1,64	1,93	1,93	0,80	Vientiane - 1,85		
Libanon	5,65	4,76	6,10	6,07	5,70	Bejrut - 5,71		
Oman	4,03	3,74	4,15	4,20	1,40	Muškat - 4,03		

Vir: (Trading economics, 2024) (Numeo, 2024)

Amerike

V Ameriki (Tabela 4) so Bahami država z najdražjo kavo, skodelica pa stane kar 3,90 dolarja. Po drugi strani pa ima Honduras, znan po svoji raznolikosti mešanic kave, najcenejšo ceno v Severni Ameriki z 1,75 dolarja na skodelico. Kolumbija, ena

največjih izvoznih kave na svetu, ima najnižjo ceno v Južni Ameriki, in sicer 1,25 dolarja za skodelico. Največja poraba na prebivalca je v Kanadi (5,7 kg) in Braziliji (5,4 kg).

Tabela 4: Cene kave v Ameriki

Država	Povprečna cena kave USD	Cena espresso USD	Cena mlečne kave USD	Cena Cappuccino USD	Poraba kave na prebivalca (kg)	Cena kave v prestolnici USD	Povprečna neto plača USD	Število kav v povprečni neto plači
ZDA	3,77	3,20	4,12	4,00	3,70	Washington D.C. - 3,77	4.536,37	1.101,06
Kanada	3,02	2,49	3,34	3,22	5,80	Ottawa - 3,11	2.872,33	859,98
Urugvaj	3,03	2,54	3,16	3,39	1,10	Montevideo - 3,01	1.150,33	364,03
Mehika	2,16	1,75	2,40	2,32	0,50	Mexico City - 2,17	786,11	327,55
Kostarika	2,60	2,06	3,00	2,74	2,80	Sveti Jožef - 2,61	905,14	301,71
Kolumbija	1,25	0,98	1,35	1,41	1,50	Bogota - 1,00	386,44	286,25
Argentina	1,58	1,38	1,70	1,67	0,40	Buenos Aires - 1,61	433,62	255,07
Panama	2,94	2,36	3,28	3,20	2,10	Panama City - 2,95	792,59	241,64
Brazilija	2,03	1,68	2,16	2,24	5,40	Brazilija - 1,90	438,80	203,15
Ekvador	2,48	2,24	2,60	2,60	0,10	Quito - 2,48	499,75	192,21
Peru	1,95	1,61	2,16	2,08	0,70	Apno - 1,96	403,62	186,86
Čile	3,14	2,63	3,56	3,23	0,40	Santiago de Chile - 3,15	656,43	184,39
Bolivija	2,19	1,70	2,60	2,28	2,00	Mir - 2,20	383,74	147,59
Kuba	1,96	1,55	1,90	2,45	1,60	Havana - 1,97	34,06	17,93
Bahami	3,90	3,08	4,53	4,08	2,00	Nassau - 3,91		
Barbados	3,54	3,11	3,75	3,75	0,00	Bridgetown - 3,55		
Gvatemala	2,34	2,03	2,52	2,45	2,00	Gvatemala City - 2,35		
Honduras	1,75	1,55	1,82	1,90	2,50	Tegucigalpa - 1,75		
Nikaragva	2,26	1,85	2,49	2,44	0,10	Managua - 2,00		
Salvador	2,32	1,70	2,53	2,75	2,20	San Salvador - 2,33		

Vir: (Trading economics, 2024) (Numeo, 2024)

2.4 Povprečna cena kave skozi čas v Sloveniji

Tabela 5: Gibanje cen kave v lokalu

Leto	DIN* SIT	Skodelica kave Espresso v bifeju (EUR) - Po tekočih cenah	Skodelica kave Espresso v bifeju (EUR) - Po fiksnih cenah	Neto plača (EUR) - Po tekočih cenah v EUR	Neto plača (EUR) - Po fiksnih cenah	Število kav, ki si jih lahko kupil za plačo	Število kav, ki si jih lahko kupil za plačo
1990	7,00*	0,03	0,89	23,61	719,80	787,00	808,76
1991	18,06	0,08	0,42	43,07	242,34	571,43	571,43
1992	38,06	0,16	0,67	128,58	540,06	809,52	809,52
1993	64,70	0,27	0,94	195,40	678,34	723,70	723,70
1994	88,04	0,37	1,12	250,75	765,94	682,54	682,54
1995	109,53	0,46	1,27	297,44	827,01	650,79	650,79
1996	109,69	0,46	1,17	341,47	876,19	746,03	746,03
1997	119,70	0,50	1,19	380,57	904,93	761,90	761,90
1998	124,04	0,52	1,16	416,95	934,00	803,38	803,38
1999	126,84	0,53	1,09	456,01	937,93	859,24	859,24
2000	133,13	0,56	1,06	503,63	955,69	904,14	904,14
2001	141,25	0,59	1,04	562,74	993,45	952,18	952,18
2002	158,23	0,66	1,11	617,37	1.032,58	932,51	932,51
2003	170,56	0,71	1,15	663,80	1.071,76	934,93	934,93
2004	178,41	0,74	1,17	701,90	1.106,18	948,51	948,51
2005	183,57	0,77	1,18	735,73	1.131,65	955,49	955,49
2006	193,41	0,81	1,20	773,42	1.147,73	954,84	954,84
2007		0,93	1,31	834,50	1.171,93	897,31	897,31
2008		1,09	1,52	899,80	1.252,98	825,50	825,50
2009		1,14	1,56	930,00	1.272,14	815,79	815,79
2010		1,13	1,52	966,62	1.298,85	855,42	855,42
2011		1,16	1,52	987,39	1.293,14	851,20	851,20
2012		1,15	1,48	991,44	1.275,86	862,12	862,12
2013		1,16	1,49	997,01	1.280,46	859,49	859,49
2014		1,19	1,54	1.005,41	1.298,13	844,88	844,88
2015		1,20	1,55	1.013,23	1.309,01	844,36	844,36
2016		1,19	1,52	1.030,16	1.312,12	865,68	865,68
2017		1,20	1,50	1.062,00	1.329,54	885,00	885,00
2018		1,21	1,49	1.092,74	1.346,09	903,09	903,09
2019		1,26	1,55	1.133,50	1.397,00	899,60	899,60
2020		1,29	1,56	1.208,65	1.461,55	936,94	936,94
2021		1,33	1,48	1.270,30	1.411,86	955,11	955,11
2022		1,48	1,53	1.318,64	1.363,21	890,97	890,97
2023		1,63	1,63	1.445,12	1.445,12	886,58	886,58
Povprečje			1,28			848,74	849,38

Vir: (SURS, 2024a)(SURS, 2024b)

V nadaljevanju (Tabela 5) je predstavljena analiza gibanja cen kave v Sloveniji od leta 1990 dalje (SURŠ, 2024a). Pri tem smo podatke črpali iz statističnega letopisa (SURŠ, 2024a). Da bi lahko dobili podatke po fiksnih cenah pa smo uporabili kalkulator za preračun (SURŠ, 2024b).

Tabela prikazuje gibanje cen kave v Sloveniji od leta 1990 do leta 2023. Prikazani so podatki o cenah skodelice kave espresso v bifeju v tekočih in fiksnih cenah, neto plači v evrih ter o številu skodelic kave, ki jih je bilo mogoče kupiti za neto plačo.

Cena kave se je v omenjenem obdobju znatno povečala. V letu 1990 je bila cena skodelice kave espresso v bifeju 0,03 EUR, v letu 2023 pa 1,63 EUR. To pomeni, da se je cena kave v 33 letih povečala za kar 54-krat.

Cena kave se je povečevala hitreje od rasti plač. V letu 1990 je bilo mogoče za povprečno neto plačo kupiti 787 skodelic kave espresso, v letu 2023 pa le 886 skodelic. To pomeni, da so se ljudje v omenjenem obdobju relativno gledano morali več truditi, da bi si lahko privoščili skodelico kave.

Da bi izračunal ceno kave danes (leta 2024), ko je bila cena leta 1990 0,03 EUR, ob upoštevanju inflacije 3.648%, uporabimo naslednjo formulo za izračun:

$$\text{Cena danes} = \text{Cena leta 1990} \times \left(1 + \frac{\text{Inflacija}}{100}\right) \quad (1)$$

Kjer:

Cena leta 1990 je 0,03 EUR.

Inflacija je 3.648%.

$$\text{Cena danes} = 0,03 \times \left(1 + \frac{3648}{100}\right) = 0,03 \times (1 + 36,48) = 0,03 \times 37,48 \quad (2)$$

Cena kave, prilagojena za inflacijo 3.648 % (junij 1990-junij 2024), bi bila približno **1,12 EUR**.

V kolikor pogledamo kakšna je cena danes (1,63 EUR) ugotovimo, da se je ta za 40 % višja.

Cena kave se je v Sloveniji v zadnjih 33 letih znatno povečala. To je posledica več dejavnikov, med drugim rasti povpraševanja po kavi, višjih stroškov pridelave in prevoza ter inflacije. V prihodnosti je mogoče pričakovati, da se bodo cene kave še naprej zmerno povečevale.

Razlika med ceno skodelice kave v tekočih in fiksnih cenah se je v zadnjih letih pred COVID-19 zmanjšala. To je posledica upočasnitve inflacije. Po letu 2022 pa se je opazno podražila, saj se je zaradi sprostitev javnega življenja povpraševanje ponovno povečalo. Kava je namreč pomembna tudi za socializacijo.

Vsled tega nas zanima, kdaj bi potrošniki prekinili z navado pitja kave, v kolikor bi bil tak trend. Na to bomo poskušali odgovoriti v raziskavi, ki je predstavljena v nadaljevanju.

3 Raziskava

Našo populacijo predstavljajo polnoletni državljani R Slovenije. Vzorec po čiščenju podatkovne baze vsebuje 536 deležnikov. Raziskava je bila izvedena s pomočjo orodja Ika (University of Ljubljana Faculty of Social Sciences Centre for Social Informatics, 2022) v času od 15.3.2024 do 16.5.2024. Gre za priložnostni vzorec, ki maksimalne naključnosti ne more zagotoviti. Izbira vzorca temelji na spletnem anketiranju, ki je v zadnjih desetletjih sprejeto kot dovolj zanesljivo orodje pri vprašanju zagotovitve vzorca. Bolj natančno strukturo vzorca prikazuje Tabela 6. Glede na spol je anketo izpolnilo 33 % moških (163) in 67 % žensk (324). Najstarejši anketiranec se je rodil leta 1947, najmlajši pa leta 2005. V povprečju so se rodili leta 1982 oz. so bili stari dobrih 42 let s standardnim odklonom 13,4 let. V povprečju gospodinjstvo šteje 3,08 članov s standardnim odklonom 1,34. Iz rezultatov ankete lahko razberemo, da je v bilo v anketo zajetih največ takih, ki so zaposleni v gospodarstvu (36 %), sledijo tisti ki so zaposleni v javnem sektorju (26 %), študenti (14 %). Ostale skupine so prejele manj kot 10 % odgovorov. Četrtnina anketiranih živi v gospodinjstvu, kje je neto dohodek višji od 3.100 EUR. Vzorec pokriva 61 od 212 občin ali 29 %. V povprečju živi v gospodinjstvu 3,1 oseba s standardnim odklonom 1,3 osebe. Povprečni neto dohodek gospodinjstva je več kot 2.100 EUR.

Povprečna neto plača v občini je 1.433 EUR, medtem ko je povprečna neto plača v Sloveniji 1.445 EUR.

Tabela 6: Demografski podatki raziskave

		Število (536)	Delež
Tip naselja	Manj kot 2.000 prebivalcev (mestno)	48	9,94%
	Manj kot 2.000 prebivalcev (vaško)	42	8,70%
	2.000-10.000 prebivalcev	181	37,47%
	Več kot 10.000 prebivalcev	86	17,81%
	Maribor	18	3,73%
	Ljubljana	108	22,36%
	Skupaj	483	100%
Spol	Moški	163	33,47%
	Ženski	324	66,53%
	Skupaj	487	100%
Status	Dijak	6	1,23%
	Študent	72	14,72%
	Zaposlen v javnem sektorju (uprava, šolstvo, zdravstvo, sociala, kultura idr.)	126	25,77%
	Zaposlen v neprofitnem sektorju (društva, združenja idr.)	16	3,27%
	Zaposlen v podjetju	176	35,99%
	Samozaposlen	42	8,59%
	Upokojenec	41	8,38%
	Brezposeln	10	2,04%
Skupaj	489	100%	
Dohodek	Do 550 €	4	0,92%
	Od 551 do 800 €	23	5,26%
	Od 801 do 1000 €	28	6,41%
	Od 1001 do 1300 €	56	12,81%
	Od 1301 do 1600 €	44	10,07%
	Od 1601 do 1900 €	36	8,24%
	Od 1901 do 2200 €	36	8,24%
	Od 2201 do 2500 €	41	9,38%
	Od 2501 do 3100 €	49	11,21%
	Nad 3100 €	120	27,46%
Skupaj	437	100%	

Vir: Lasten

4 Rezultati

Kava (Tabela 7) v slovenskih krajih znaša med 1,00 in 5,50 EUR (v povprečju je 1,603 EUR, s standardnim odklonom 0,48 EUR). Potrošniki pa bi bili pripravljeni max. plačati 10,00 EUR (v povprečju 3,209 EUR s standardnim odklonom 1,609 EUR).

To v praksi pomeni, da bi bili potrošniki pripravljeni na 50 % dvig cen kave, preden bi se popolnoma odpovedali tej pijači. Seveda pa to ne velja za vse. Nekateri bi se bili pripravljeni odpovedati že mnogo prej – pri 1,20 EUR.

Tabela 7: Cenovna elastičnost glede pitja kave

	N	Min	Max	Povprečje	Standardni odklon	B/A
Koliko v povprečju v vašem kraju znaša cena KAVE	477	1,00	5,50	1,603	0,477	2,00
Kdaj bi prenehali s pitjem KAVE v vašem kraju?	413	1,20	10,00	3,209	1,609	

Vir: Lasten

Odvisna spremenljivka modela je indeks cenovne elastičnosti pitja kave (Tabela 7). Vrednost smo zajeli s vprašanjem, na katero so anketiranci odgovorili tako, da so obkrožili odgovor »Koliko v povprečju v vašem kraju znaša cena KAVE«, ter odgovor »Kdaj bi prenehali s pitjem KAVE v vašem kraju?. Izračunali pa smo jo zato, da smo dobili odgovor na »kdaj bi prenehali ...«, delili z odgovorom »Koliko v povprečju v vašem kraju ...«.

Naša neodvisna spremenljivka so dihonomične spremenljivke, in sicer občina, tip naselja, starost in spol (moški/ženski).

H 1: »Občina in tip naselja skupaj vplivata na indeks dviga cene kave«.

V kolikor podrobneje pogledamo (Tabela 8) stanje po slovenskih občinah je zelo različno in zaradi nepopolnih podatkov v določenih občinah tudi ni reprezentativno. Vendar pa se povprečje v celoti približa povprečju, kot ga navaja SURS v tabeli 6 (SURS, 2024a).

Ko pa pogledamo statistične razlike (Tabela 9) vidimo, da ni statističnih razlik glede na občine.

Tabela 8: Kava v slovenskih občinah

Občina	N	Koliko v povprečju v vašem kraju znaša cena KAVE		Kdaj bi prenehali s pitjem KAVE v vašem kraju?		Razlika	
		Povprečje (EUR)	Standardni odklon (EUR)	Povprečje (EUR)	Standardni odklon (EUR)	Dvig v EUR	Indeks dviga
Pivka	2	1,20	,00	1,20	0,00	0,00	1,00
Šempeter - Vrtojba	2	1,20	,00	1,20	0,00	0,00	1,00
Renče - Vogrsko	2	1,10	,00	1,20	0,00	0,10	1,09
Šenčur	2	1,20	,00	1,50	0,00	0,30	1,25
Komenda	2	1,30	,00	1,70	0,00	0,40	1,31
Škofljica	4	1,90	,58	2,50	0,58	0,60	1,32
Brežice	2	1,50	,00	2,00	0,00	0,50	1,33
Slovenj Gradec	2	1,50	,00	2,00	0,00	0,50	1,33
Krško	4	1,43	,16	1,90	0,12	0,48	1,33
Dobrova - Polhov Gradec	2	1,80	,00	2,50	0,00	0,70	1,39
Žirovnica	2	1,80	,00	2,50	0,00	0,70	1,39
Brezovica	2	1,40	,00	2,00	0,00	0,60	1,43
Kranjska Gora	2	1,40	,00	2,00	0,00	0,60	1,43
Trzič	4	1,40	,23	2,00	0,00	0,60	1,43
Kamnik	4	1,47	,05	2,15	0,17	0,68	1,47
Murska Sobota	2	1,35	,17	2,00	0,00	0,65	1,48
Zagorje ob Savi	2	1,35	,06	2,00	0,00	0,65	1,48
Ribnica	2	1,60	,00	2,40	0,00	0,80	1,50
Sevnica	4	1,50	,00	2,25	0,29	0,75	1,50
Novo mesto	4	1,55	,31	2,50	0,58	0,95	1,61
Koper	6	1,75	,66	2,83	0,26	1,08	1,62
Črnomelj	2	1,20	,00	2,00	0,00	0,80	1,67
Kobarid	2	1,20	,00	2,00	0,00	0,80	1,67
Trbovlje	2	1,50	,00	2,50	0,00	1,00	1,67
Izola	6	1,38	,13	2,33	0,52	0,95	1,69
Kranj	6	2,42	1,00	4,27	2,33	1,84	1,76
Komen	4	1,35	,17	2,50	1,15	1,15	1,85
Maribor	16	1,63	,34	3,06	1,22	1,43	1,88
Sežana	2	1,30	,00	2,50	0,00	1,20	1,92
Zreče	2	1,30	,00	2,50	0,00	1,20	1,92
Radovljica	6	1,60	,09	3,17	1,44	1,57	1,98
Grosuplje	6	1,60	,20	3,17	0,93	1,57	1,98
Skupaj	339	1,61	,50	3,21	1,63	1,60	1,99
Dol pri Ljubljani	2	1,50	,00	3,00	0,00	1,50	2,00
Kočevje	2	1,50	,00	3,00	0,00	1,50	2,00
Medvode	2	1,50	,00	3,00	0,00	1,50	2,00
Rače - Fram	2	2,00	,00	4,00	0,00	2,00	2,00
Ajdovščina	19	1,48	,42	2,95	1,14	1,48	2,00
Nova Gorica	60	1,60	,82	3,20	1,61	1,60	2,00
Piran	6	1,50	,27	3,17	1,44	1,67	2,11
Ljubljana	82	1,86	,34	3,96	2,24	2,10	2,13
Brda	4	1,40	,15	3,00	1,15	1,60	2,14
Postojna	2	1,40	,00	3,00	0,00	1,60	2,14
Celje	14	1,60	,30	3,59	1,20	1,99	2,24
Žiri	2	1,10	,00	2,50	0,00	1,40	2,27
Domžale	6	1,50	,27	3,43	0,88	1,93	2,29
Škofja Loka	4	1,57	,23	3,75	0,29	2,18	2,39
Kuzma	2	1,20	,00	3,00	0,00	1,80	2,50
Tolmin	6	1,33	,09	3,43	2,01	2,11	2,59
Vodice	2	1,50	,00	4,00	0,00	2,50	2,67
Ljutomer	2	1,70	,00	5,00	0,00	3,30	2,94
Miren - Kostanjevica	2	1,00	,00	3,00	0,00	2,00	3,00
Ptuj	2	1,50	,00	5,00	0,00	3,50	3,33
Slovenska Bistrica	2	1,40	,23	5,00	0,00	3,60	3,57
Rogaška Slatina	2	1,20	,00	5,00	0,00	3,80	4,17

Vir: Lasten

Tabela 9: ANOVA: Indeks dviga cen kave in občine

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	10,949	31	,353	1,467	,085
Within Groups	20,700	86	,241		
Total	31,649	117			

Vir: Lasten

Boj reprezentativen je vzorec v kolikor pogledamo stanje glede na tip naselja (Tabela 10). V povprečju so potrošniki pripravljene sprejeti dvig cene kave na drobno za 100 %. Najmanj v mestnih okoljih z manj kot 2000 prebivalci (70 %), največ pa v Ljubljani in mestnem okolju z več kot 10.000 prebivalci (140 %).

Tabela 10: Kava glede na tip naselja

	N	Koliko v povprečju v vašem kraju znaša cena KAVE		Kdaj bi prenehali s pitjem KAVE v vašem kraju?		Razlika	
		Povprečje (EUR)	Standardni odklon (EUR)	Povprečje (EUR)	Standardni odklon (EUR)	Dvig v EUR	Indeks dviga
Manj kot 2.000 prebivalcev (mestno)	38	1,78	0,97	3,03	1,63	1,25	1,70
2.000-10.000 prebivalcev	140	1,47	0,31	2,68	0,99	1,21	1,83
Maribor	16	1,63	0,34	3,06	1,22	1,43	1,88
Skupaj	371	1,61	0,49	3,25	1,66	1,64	2,02
Manj kot 2.000 prebivalcev (vaško)	26	1,52	0,53	3,07	1,39	1,55	2,03
Ljubljana	86	1,86	0,34	4,17	2,33	2,31	2,24
Več kot 10.000 prebivalcev	65	1,55	0,38	3,48	1,42	1,93	2,25

Vir: Lasten

V tem primeru (Tabela 11) obstajajo statistične razlike. Med posamezniki skupinami in sicer manj kot 2.000 prebivalcev (vaško) v primerjavi z 2.000–10.000 prebivalcev.

Tabela 11: ANOVA: Indeks dviga cen kave in tip naselja

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	3,057	5	,611	2,554	,031
Within Groups	29,202	122	,239		
Total	32,259	127			

Vir: Lasten

Hipoteze H 1: Občina in tip naselja skupaj vplivata na indeks dviga cene kave, ne moremo potrditi.

H 2: »Starost vpliva na toleranco do dviga cene kave«.

Da bi preverili to hipotezo smo opravili linearno regresijo (Tabela 12). Pri tem je bila odvisna spremenljivka indeks dviga cene kave. Neodvisna spremenljivka pa dopolnjena leta starosti. Iz tabele izhaja, da ima starost statistično značilen pozitiven vpliv na toleranco do dviga cene kave. Z vsako dodatno starostno leto se pričakovani indeks tolerance do dviga cene poveča za 0,460 enot. Model razloži 15,3 % variabilnosti v indeksu, kar pomeni, da obstajajo tudi drugi dejavniki, ki vplivajo na toleranco.

Tabela 12: Linearna regresija – starost

Model Summary						
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate		
1	,391 ^a	,153	,145	,48351		
a. Predictors: (Constant), Leta starosti						
ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	4,312	1	4,312	18,443	,000 ^b
	Residual	23,845	102	,234		
	Total	28,157	103			
a. Dependent Variable: Indeks kava						
b. Predictors: (Constant), Leta starosti						
Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	,823	,183		4,498	,000
	Leta starosti	,460	,107	,391	4,295	,000
a. Dependent Variable: Indeks kava						

Vir: Lasten

Hipotezo H2: »Starost vpliva na toleranco do dviga cene kave, lahko POTRDIAMO.

H 3: »Spol vpliva na toleranco do dviga cen kave«.

Za preveritev te hipoteze smo uporabil t-test (Tabela 13). Glede na rezultate t-testa ni dovolj dokazov za trditev, da spol statistično značilno vpliva na toleranco do dviga cene kave ($p=0,072$). Čeprav je razlika v povprečju med spoloma prisotna (moški imajo nižji indeks), razlika ni dovolj velika, da bi bila pomembna na 5-odstotni ravni značilnosti.

Tabela 13: T test – spol

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	14,373	,005	-1,01	8	,341	-,458	,452	-1,500	,585
Equal variances not assumed			-2,12	7,00	,072	-,458	,216	-,969	,054

Vir: Lasten

Hipoteze H 3: »Spol vpliva na toleranco do dviga cen kave«, ne moremo potrditi.

5 Zaključki

Smo v času, ko smo po obdobju pandemije COVID-19 ponovno soočeni z visokimi inflacijskimi pritiski, ki so preseglj stopnje, ki so bile prisotne od uvedbe evra. Starejše generacije se spominjajo časov, ko je Slovenija doživela hiperinflacijo, kar še vedno vpliva na njihov pogled na gospodarstvo in cene. V okviru tega smo se odločili preučiti gibanje cen kave, tako na debelo kot na drobno, od leta 1990 do danes. Poleg tega smo izvedli raziskavo med slovenskimi potrošniki, da bi ugotovili, kako oni vidijo naraščanje cen kave in kakšna je njihova pripravljenost ter tolerantnost do morebitnih prihodnjih dvigov maloprodajnih cen. Glavno vprašanje raziskave je bilo: »Ali so se cene na drobno zvišale hitreje kot inflacija, in kolikšen dvig cene kave so potrošniki pripravljeni še sprejeti?«

Naša glavna ugotovitev je, da so se cene kave bistveno hitreje dvigale kot inflacija v istem obdobju. Kava je tako postala bolj dostopna le tistim, ki so se pripravljene prilagoditi temu naraščanju cen. Potrošniki so sicer pripravljene tolerirati nadaljnje zvišanje cene, vendar se zdi, da obstaja določen prag tolerance. Kar zadeva demografske razlike, niso bile ugotovljene statistično značilne razlike v pripravljenosti na višje cene glede na občine, velikost naselja ali spol. Vendar pa so nekoliko bolj tolerantni do dviga cene starejši potrošniki, ki imajo izkušnje z inflacijo, še posebej s hiperinflacijo, kar jih je verjetno naučilo večje prilagodljivosti v težkih gospodarskih razmerah.

Zaključimo lahko, da so potrošniki sicer pripravljene sprejeti višje cene, vendar je pomembno, da ponudniki kave upoštevajo meje tolerance, saj bi pretiran dvig cen lahko vodil v zmanjšano povpraševanje. Poleg tega je treba razmisliti o vplivu dolgoročnih inflacijskih pritiskov na nakupne navade potrošnikov, še posebej tistih, ki niso navajeni na takšne nihanje cen. V prihodnje bi lahko spremembe v potrošniških navadah še dodatno vplivale na način, kako se bodo oblikovale cene in kako bo potrošniški trg reagiral na nadaljnje gospodarske izzive.

Literatura

- Bonnell, D., Toensmeyer, U. C., Bacon, J. R., & Perez, A. (1990). Analysis of trends and forecasts in coffee prices and consumer consumption in the Northeast and United States. *Journal of Food Distribution Research*, 21(1), 139–144.
- Bravo, L., Mateos, R., & Sarriá, B. (2019). Preventive Effect of Coffee Against Cardiovascular Diseases. *Coffee*.
- Briandet, R., Kemsley, E. K., & Wilson, R. H. (1996). Discrimination of Arabica and Robusta in Instant Coffee by Fourier Transform Infrared Spectroscopy and Chemometrics. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 44(1), 170–174. <https://doi.org/10.1021/jf950305a>
- Campuzano-Duque, L. F., Herrera, J. C., Ged, C., & Blair, M. W. (2021). Bases for the Establishment of Robusta Coffee (*Coffea canephora*) as a New Crop for Colombia. *Agronomy*, 11(12), 2550. <https://doi.org/10.3390/agronomy11122550>
- Carvalho, A. C., Carvalho, D. F., Filgueiras, G. C., Araújo, A. C. U., & de Carvalho, A. V. (2018). *Panorama e importância econômica do café no mercado internacional de commodities agrícolas: uma análise espectral*.
- Daly, R. F. (1958). Coffee Consumption and Prices in the United States. *Agricultural Economics Research*, 10, 61–71.
- Devasia, J., Raghuramulu, Y., Shoeeb, T. A., & Naidu, R. (2005). *Awareness of beneficial effects of coffee among doctors a survey report*.
- dos Santos, H. D., & Boffo, E. F. (2021). Coffee beyond the cup: analytical techniques used in chemical composition research—a review. *European Food Research and Technology*, 247, 749–775.

- Durán, C. A. A., Tsukui, A., Santos, F. K. F. dos, Martínez, S. T., Bizzo, H. R., & Rezende, C. M. de. (2017). Café: Aspectos Gerais e seu Aproveitamento para além da Bebida. *Revista Virtual de Química*, 9(1), 107–134.
- Ghoshray, A., & Mohan, S. (2021). Coffee price dynamics: an analysis of the retail-international price margin. *European Review of Agricultural Economics*.
- Ijaz, N., Sardar, M., & Mehak, H. S. (2021). Coffee: All You Need to Know. *Frontiers in Chemical Sciences*.
- Ionescu, C.-E., & Meggiolaro, M. (2022). Customer awareness level of coffee price fluctuations. *Business Excellence and Management*.
- Jia-xiong, H., & Guiping, L. (2008). Research progress of coffee breeding in China. *Southwest China Journal of Agricultural Sciences*, 21, 1178–1181.
- Kath, J., Byrareddy, V. M., Craparo, A., Nguyen-Huy, T., Mushtaq, S., Cao, L., & Bossolasco, L. (2020). Not so robust: Robusta coffee production is highly sensitive to temper ature. *Global Change Biology*, 26(6), 3677–3688. <https://doi.org/10.1111/gcb.15097>
- Lee, S.-H. (2019). *Investigations on the Chemistry of Coffee Processing*. IRC-Library, Information Resource Center der Jacobs University Bremen.
- Luitel, G., & Acharya, B. (2022). Analysis of floor price trend of raw coffee in Nepal. *Journal of Agriculture and Forestry University*.
- Monakhova, Y. B., Ruge, W., Kuballa, T., Ilse, M., Winkelmann, O., Diehl, B., Thomas, F., & Lachenmeier, D. W. (2015). Rapid approach to identify the presence of Arabica and Robusta species in coffee using 1H NMR spectroscopy. *Food Chemistry*, 182, 178–184. <https://doi.org/10.1016/j.foodchem.2015.02.132>
- Numeo. (2024). *Average Monthly Net Salary*. Cost of Living. <https://www.numbeo.com/cost-of-living/>
- Pacetti, D., Boselli, E., Balzano, M., & Frega, N. G. (2012). Authentication of Italian Espresso coffee blends through the GC peak ratio between kahweol and 16-O-methylcafestol. *Food Chemistry*, 135 3, 1569–1574.
- Pilaguano, P., & Fabricio, M. (2017). *Respuesta agronómica de las plantas de café arábica (coffee arábica) a la aplicación de bonos edáficos y foliares*.
- Privat, I., Bertrand, B., & Lashermes, P. (2008). *The Coffee Microarray Project: a new tool to discover candidate genes correlated to quality traits*.
- Rodríguez, C. (2018). Coffee Crop Science Metric A Review. *Qeios*.
- SURS. (2024a). *Povprečne letne drobnoprodajne cene izdelkov in storitev*. Statistični Letopis. <https://www.stat.si/StatWeb/sl/yearbooks/index&year=1991-2024>
- SURS. (2024b). *Revalorizacija*. Inflacija. <https://www.stat.si/inflacija#/revalorisation>
- Syafaruddin, Dani, Randriani, E., & Supriadi, H. (2020). Superior varieties of robusta coffee adapted to high elevation based on farmer selection. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 418(1), 12020. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/418/1/012020>
- Szuster, E., Pawlikowska, A., Mandera, A., & Kostrzewska, P. (2020). Impact of coffee on human health. *Journal of Education, Health and Sport*.
- Trading economics. (2024). *Coffe*. Markets. <https://tradingeconomics.com/commodity/coffee>
- Vochozka, M., Janek, S., & Rowland, Z. (2023). Coffee as an Identifier of Inflation in Selected US Agglomerations. *Forecasting*.

O avtorjih

prof. dr. Goran Vukovič

Je redni profesor za marketing in kadre na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru. Kot strokovnjak skozi svoje raziskovalno, projektno in svetovalno delo pokriva področja kadrov, timov, marketinga in nabavnega poslovanja.. Je avtor znanstvenih monografij, strokovnih in znanstvenih člankov, recenzent, prevajalec, urednik, vabljeni predavatelj na tujih univerzah in redni udeleženec konferenc z raziskovalnega področja doma in v tujini. Sodeluje na projektih ali vodi projekte EU kot

---

na primer MODI, MLAB, Implementacija modela (LACORE), Evropsko teritorialno sodelovanje s pomočjo tehnologije in znanosti ipd. Bibliografija: COBISS izpis obsega 645 enot.

prof. dr. Andrej Raspor

Rojen 1965 v Šempetru pri Novi Gorici. Po osnovni izobrazbi strojni tehnik. Po Univerzitetnem študiju Organizacije in managementa kadrovskih in izobraževalnih sistemov na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju, Univerze v Mariboru, je nadaljeval podiplomski študij na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani in doktoriral leta 2010. Delovne izkušnje: Ima 40 let delovnih izkušenj; več kot 20 let na vodilnih mestih, vodja splošnih poslov, direktor -razvoja kadrov;-za strateške projekte, vodja komisije za nadzor stroškov in direktor lastnega podjetja. Je podjetnik, ustanovitelj več start up-ov in je poslovni svetovalec. Raziskovalno in pedagoško delo obsega področje družboslovje - Upravne in organizacijske vede.

Vodil je več bilateralnih projektov ARRS in sodeluje v INTEREG projektih. Bibliografija: COBISS izpis obsega 850 enot.

